

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 18.

Sreda, 2. marca 1932.

Leto VII.

Razkrinkani argu- ment.

Kako je mogoče prebresti gospodar-
sko krizo?

Delodajalci neprestano poudar-
jajo, da najsigurneje z znižanjem
mezd! To svojo trditev branijo z
argumentom: »Če se znižajo mezde,
se poceni tudi blago; in če se poceni
blago, bodo mogli konsumenti kupi-
vati več blaga. Čim se proda več
blaga, se bodo zmanjšale zaloge tr-
govcev, ki bodo potem naročali več
blaga pri industriji. Industrija bo več
producirala, zaposlila več delavcev.
Tako se bo gospodarstvo »oživilo«
in zmanjšala nezaposlenost. Zato
pravijo delodajalci: znižanje mezd
je predpogoj za prebrodenje krize.
In če strokovne organizacije in ko-
lektivne pogodbe ovirajo znižanje
mezd, potem je treba vzeti moč
strokovnim organizacijam in razve-
ljaviti kolektivne pogodbe.

V Nemčiji so že napravili to po-
izkušnjo. Tam vlada neke vrste dik-
tatura. Vlada sme v tem pogledu
ukazovati, ne da vprašuje parlament
za mnenje. Tako je izšla 8. novem-
bra minulega leta naredba, po ka-
teri naj se znižajo mezde na višino
leta 1927. To znižanje mezd in plač
za delavstvo in nameščence znaša v
celoti 56 milijard dinarjev.

Sedaj so v Nemčiji že zbrali po-
datke o rezultatu znižanja plač po
omenjeni odredbi. Odredba je sicer
zahtevala tudi znižanje cen blagu.
Državni kancler je obetal, da se bo-
do tudi cene blagu tako znižale, da
bo mogel delavec in nameščenelec ku-
piti isto blago kakor prej, to je, da
se s tem realne mezde ne bodo zni-
žale. Država je postavila posebne-
ga komisarja, da izvedbo odredbe
nadzira. Konstatirano pa je: Stro-
ški za življenje so padli od uvedbe
za 4—5 odstotkov. Mezde so se pa
znižale za deset odstotkov. Torej se
je življenje podražilo za 4—5 od-
stotkov, ni pa se pocenilo ali ostalo
pri istih cenah. To pomeni, da nem-
ški delavec more danes kupiti za
šest odstotkov potrebščin manj ka-
kor prej! Realna kupna sila je zni-
žana za okoli 3—4 milijarde dinar-
jev, torej za mnogo več kakor zna-
ša letni obrok za reparacije po Youn-
govem načrtu.

S tem torej absolutno ni bila po-
večana kupna sila Nemčije. Padla
je! In ker je kupna sila delavcev in
nameščencev padla za tako veliko
vsoto, mora naravnost nastajati tu-
di zastoj produkcije po vseh obrtih
in industrijah, blago se kupiči in in-
dustrija ne dobiva naročil, raste pa
obenem nezaposlenost! Te manjše
oddaje blaga doma ne more nadome-
stiti izvoz v inozemstvo. Na znižanje
mezd je namreč odgovorilo tudi ino-
zemstvo — deloma z znižanjem
mezd v svoji deželi, deloma z zvi-
šanjem carin na nemške izdelke. Ta-
ko je doživela Nemčija še drugo iz-
kušnjo, da odredba ni zmanjšala ne-
zaposlenosti. Nasprotno, število ne-
zaposlenih je že daleč prekoračilo
šest milijonov, dočim je bilo novem-
bra meseca še samo pet milijonov
nezaposlenih! Število nezaposlenih
se je torej zvišalo za en milijon, do-
čim se je zvišalo v isti dobi lani le
za 800.000. **Znižanje mezd torej ni
oviralo naraščanja nezaposlenosti,
marveč jo je še pospeševalo!**

Tako je ta nemška poizkušnja te-
meljito ovrgla argumentacijo delo-
dajalcev glede znižavanja mezd in
pokazala, kar je bilo že ob sebi
umevno. Četudi se znižajo mezde,

Za podaljšanje bolniške pod- pore od 26 na 52 tednov.

Zahteva strokovnih organizacij.

Vse strokovne organizacije de-
lavske in nameščenske zahtevajo,
da se zopet uvede v socialnem za-
varovanju 52 tedenska bolniška pod-
pora. Zagrebška Delavska zbornica
je zaradi tega, uvidevajoč opraviče-
no zahtevo organizacij, predložila
Osrednjemu uradu za zavarovanje
delavcev naslednji predlog:

»Iz uradnih in neoficialnih po-
ročil naslova je razvidno, da je v
finančnem poslovanju naslova nastal
primanjkljaj, ki se vzdržema več.
Ta primanjkljaj nastaja kot posledica
vedno slabšega zdravstvenega
stanja zavarovancev, in deloma tudi
zaradi znižavanja mezd.

Da bi se v finančnem poslovanju
doseglo ravnovesje, je naslov pred-
lagal delno zvišanje prispevkov in
deloma tudi znižanje podpor. Od
teh ukrepov je najtežji, po mnenju
zbornice, za zavarovance oni, s ka-
terim se odreka pravica do podalj-
šanega zdravljenja od 26 na 52 ted-

nov. Ta ukrep zadeva zlasti težko
prsne bolnike.

Zbornica meni, da bodo ostale
izvedene izpremembe dale zadosten
finančni efekt, da se doseže to rav-
novesje, ter smatra, da je neobhod-
no potrebno, da se bolnim zavaro-
vancem nudi lečenje, kadar so bolni,
in zato si dovoli prositi naslov, da
ponovno predloži gospodu komisar-
ju predlog, po katerem se podaljšu-
je zdravljenje od 26 na 52 tednov,
v odobritev.

V kolikor bi pa kljub temu v fi-
nančnem poslovanju nastal primanj-
kljaj, meni ta zbornica, da se mora-
jo podvzeti drugi koraki, to je oni,
s katerimi bi se izdatno povečali
dohodki in z njimi kril primanjkljaj.

Predlog je povsem utemeljen in
upamo, da se bo Osrednji urad za
zavarovanje delavcev v Zagrebu
nanj oziral in ga izvedel.

Popolna razorožitev odklonjena.

O razorožitvi govoriti je še čas.

V generalni komisiji dne 25. m.
m. se je dalje razpravljalo v Ženevi
o Simonovem in Litvinovem predlo-
gu glede razorožitve. Ruski delegat
Litvinov je predvsem utemeljeval
svoj predlog, ki zahteva, da naj kon-
ferenca sprejme za svoje razprave
temeljno načelo splošne in popolne
razorožitve. Litvinov povdarja, da
pravi mir in pravo varnost vsem dr-
žavam in vsem narodom more nu-
diti le odprava vojne. Medsebojna
konkurenca v oboroževanju pa vodi
neizogibno do mednarodnih konflik-
tov. Vojaški izdatki so tudi ogrom-
no breme, ki postruže gospodarsko
krizo. Rusija je pripravljena popol-
noma razorožiti, čeprav ima dva
močna soseda Kitajsko in Indijo.

Razprava o ruski revoluciji pa je
pokazala, da bi bilo na konferenci
mogoče govoriti o tem »idealnem«
cilju, ki je sedaj neizvedljiv, ker bi
cilj moral sloneti na popolnem med-
sebojnem zaupanju.

Za Litvinov predlog sta glasova-
vali le Rusija in Turčija. Mnogo dr-
žav se je vzdržalo glasovanja.

Španski delegat je predlagal, da
bodi idealni cilj konference popolna

razorožitev. Henderson je prekinil
sejo, da se delegati zedinijo.

Pri nadaljevanju se je bil spre-
jet Simonov predlog, ki govori o
omejitvah oboroževanja, soglasno.

Nova japonska ofenziva.

Japonska je pričela novo ofenzi-
vo. Zasedle so vojaške čete Kiang
Van, ki se je dolgo branil. S tem so
se približali Šanghaju. Poročali so,
da nastopi premirje, pa ga ni. V ki-
tajski vojski je mnogo Nemcev ter
se baje pogaja kitajska vlada z zna-
nim feldmaršalom Ludendorffom, da
prevzame tehnično vodstvo vojne.
Med Kitajci pa nastopa mlačnost.
Vesile se pogajajo glede gospodar-
skega bojkota proti Japonski. O boj-
kotu pa bodo sklepali šele po ukre-
pih Društva narodov. Japonci še
vedno jačajo svoje čete pred Šan-
ghajem. V bitki pri Kiang Vanu je
bilo pobitih nad 1600 civilistov.

Vpokojena sta bila ministra na
razpoloženju dr. Frangeš in Filip Tri-
funović.

cene blagu nikdar ne padejo v so-
razmerju z znižanjem mezd, ker je
mezda samo del produkcijskih stro-
škov. Stalni, fiksni stroški za amori-
ziranje, obresti, stroški za inozem-
ske surovine, splošni stroški, se pa
ne izpremenijo, čeprav se znižajo
mezde. Ali ker padajo cene bolj po-
časno kakor mezde, pada tudi kupna
sila množic in se s tem poslabšuje
prilika za zaposlitev v vseh indust-
rijah, ki delajo za potrebe množic. In
nezaposlenost narašča!... Nemški
zgled to trditev prav značilno po-
trjuje.

Delodajalci so venomer trdili:
znižanje mezd pomeni znižanje cen
blagu, to je, ojačenje kupne sile in
zmanjšanje nezaposlenosti. Sedaj pa,
ko je znižanje mezd že izvedeno,
nočejo več čuti o znižanju cen blagu.
Sedaj hočejo ves dohodek, ki ga
imajo od znižanja mezd, shraniti v
svoje blagajne. Organ nemških de-
lodajalcev piše: Treba je ločiti isto-

časnost znižanja mezd in cen blagu,
ker nista v medsebojni zvezi. Tako
torej, sedaj delodajalci nočejo sli-
šati o svoji teoriji. Prej so trdili, da
se naj mezde in cene blagu znižajo
obenem, sedaj pa ti dve stvari ni-
mata nič skupnega. Sedaj, ko so do-
segli znižanje mezd, pa pravijo, da
je bila druga teza le »fikcija«. Iz zni-
žanja mezd, pravijo, pač ne more
slediti znižanje cen. »Fikcija« je bi-
la, pravijo, kar bi po domače rekli:
varanje ali laž. Hoteli so pa doseči
samo znižanje mezd.

V drugih državah, kjer tega de-
kretiranja ni, delodajalci še vedno
govore o stari »fikciji«, da je zni-
žanje mezd pravi pomoček za zni-
žanje cen in povečanje kupne sile ter
pot za odpravo nezaposlenosti. To-
da po izkušnji v Nemčiji moremo
tem vabljenim besedam še manj ve-
rovati. Staro argumentacijo so nem-
ški podjetniki sami zavrgli in s tem
je krinka padla z obraza.

Apel brezposelnih steklarjev na javnost!

Delavstvo steklarne Sv. Križ pri
Rogaški Slatini se nahaja že šesti
mesec brez dela. Obračamo se na kr-
bansko upravo in na vse odgovorne
činitelje, obenem na vsa humanitar-
na in človekoljubna društva, da nam
v naši bedi priskočijo na pomoč.

Danes, v času največje gospodar-
ske krize, vsled katere celokupno
delavstvo nosi breme bede in po-
manjkanja, je delavstvo steklarne
ostalo na cesti, ker so obrati steklar-
ne ustavljeni, delavstvo pa je izčr-
palo že vso podporo, katera jim po
zakonu pripada. Obračamo se po-
slednjič na vse odgovorne činitelje,
da nam v skrajno kritičnem polo-
žaju pomagajo.

Koliko družin je — ne po lastni
krivdi — pahnenih v pomanjkanje
in glad, katere čakajo s tretjem
sleherni dan, ki jim more prinesiti le
še večji glad in pomanjkanje.

Slovenska javnost, pokaži, kako
ceniš svoje lastne brate in sestre.
Ali hočeš, da postanejo iz najpošte-
nejših državljanov — zločinci.

Darovi, kateri bodo objavljeni,
naj se pošiljajo »Odboru steklarjev«,
Sv. Križ pri Rogaški Slatini.

Odbor brezposelnih steklarjev.

Naprošamo vse liste, da gornji
apel ponatisnejo.

V Nemčiji štirje kan- didati.

Hindenburg — Hitler — Thälmann
— Düsterberg.

Za nemško predsedništvo repub-
like nastopajo štirje kandidati. Do-
sedanji predsednik Hindenburg, fa-
šist Hitler, komunist Thälmann in
Stahlhelmovc Düsterberg. Za des-
ničarje (Hitler in Düsterberg) je ne-
prijetno, ker ne nastopajo skupno.
Dasi Hitlerjevci razvijajo silno pro-
pagando zase, je vendar to znatno
oslabljenje desnice pri prvi volitvi.
Nemški republikanci prav iskreno
že, da bi desničarji doživeli že v
prvi volitvi primeren poraz. Udelež-
ba pri volitvah predsednika republi-
ke dne 13. marca utegne znašati do
34 milijonov volilcev. Hitler se sicer
baha, da dobi 15 milijonov glasov;
oni pa, ki poznajo položaj, pravijo,
da bo to število manjše in utegne
doseči okoli deset milijonov. Komu-
nističnih glasov utegne biti okoli pet
milijonov. Po teh postavkah, ki so se-
veda problematične npravi, se bo po-
trebovalo nad 17 milijonov glasov,
če hoče biti predsednik izvoljen v
prvi volitvi.

Bivši kralj Alfonz španski.

Alfonz in Karlist.

Te dni se je razširila vest, da je
bivši španski kralj izdal monarhistič-
ni oklic, ki ga razširjajo v Španiji.
Alfonz je to vest preklical. Vendar
pa se je baje Alfonz sporazumel s
svojim stricem Alfonzom Karlom
Burbonskim, da izrabita španske
razmere v monarhistično propagan-
do. Manifest se izjavlja proti republi-
ki ter poudarja, da se prestolu ni
odpovedal ter da se naj narod zdru-
ži, da vrže republiko. Obljublja tudi
moderno ustavo. Na Francoskem so
mnenja, da je to gibanje resnično in
da se je manifest poslal na Špansko
v pismih ali kako drugače.

Volilna reforma v francoskem senatu zavržena.

Dne 23. februarja je bila v francoskem senatu volilna reforma, ki jo je predlagala zbornica, odklonjena. Proti je glasovalo 193 senatorjev brez nasprotnih glasov. V novem volilnem redu so bile odpravljene ožje volitve, pač pa je bila predlagana ženska volilna pravica.

Črna statistika o Indiji

V Parizu je nedavno izšla statistika o Indiji, ki zbujata strahoto po vsem civiliziranem svetu.

Indija ima 319 milijonov prebivalcev. Policistov in vojaških nadzornih uradnikov ima 68.000, ki skrbe za red v tej vedno razburkani deželi. Evropejcev stanuje v Indiji okoli 200.000.

V Indiji je 315 ver.

Med sto Indijci jih je le osem, ki znajo čitati in pisati. Indija ima na vsem svetu največ analfabetov. Toda pesnikov ima Indija 350.000.

V zadnjih letih so našli v Indiji 27 milijonov vdov. Indijski zakonski moške umirajo jako zgodaj. Še pred dvajsetimi leti je bila v Indiji dolžnost žene, če je mož umrl, da se je dala sežgati. Ponekod se izvaja ta običaj še danes. Proti temu običaju se bori tudi indijski ljudski tribun Gandhi. »Zadošča«, pravi, »če se vdova ne mož več. Le, če umirajoči soprog pred dvema pričama novo ženitev dovoli, se sme vdova zopet poročiti.«

Vsako leto pomrje dva milijona otrok in 800.000 dojenčkov že v prvih osmih dneh življenja.

1.200.000 dojenčkov pomrje v starosti od dveh do štirih tednov. Ko se pripeti taka smrt, mora mati eno noč ostati zunaj na prostem ter jokati in vzdihovati. Mrtva trupelca dveh milijonov otrok mečejo kar v reke ribam za hrano.

Vsako leto umrje dvanajst milijonov mladih mater v najnežnejši starosti med 12. in 15. letom na porodu. Mati mora namreč ob porodu ležati v hlevu na umazanih cunjah. Poklic babice je najnižji in najbolj nečasten.

Od sto indijskih beračev je sedemdeset žena. Več nego deset milijonov beračev živi v Indiji. Te nesrečne žene so večinoma vdove, ki po smrti svojih mož ne smejo več ostati v svojih hišah. Po indijskem običaju sleče tašča sama ovdovelo ženo, ji da raztrgano obleko, poreže lase ter izroči beraško palico.

Taka je bajka o čudodelni deželi Indiji, kjer širi Anglija kulturo že par stoletij.

Doma in po svetu.

Privatni nameščenci bodo imeli težko borbo, da preprečijo težkoče, ki jih postavljajo podjetniki v naporje zmiselnosti izvedbi novega obrtnega zakona. V ta namen se bo osnovala federacija teh organizacij, ki se bo zaenkrat omejila samo na to vprašanje. Nameščenci vsekakor zahtevajo, da se zakon izvede zmisleno, ne le teoretsko, oziroma, da bi se dopuščalo, da podjetniki nekatere določbe obidejo, ker nočejo zakona prav razumeti.

Revizija starostnega zavarovanja za rudarje. Med podjetniki rudarske industrije ter ministrstvom za rude so se pričela pogajanja zaradi pokojninskega zavarovanja rudarjev. Rudarska podjetja bi se rada otresla te obveznosti ter predlagajo, da naj se rudarji zavarujejo pri Pokojninskem zavodu. Delavci, oziroma njih organizacije bodo šele zaslišane.

Pomisleki in nasveti za samobrambo v hudih časih. Ta naslov si je izbralo »Jutro« za članek, v katerem agitira za svoje inserate. Če bi bili inserati v »Jutru« univerzalni pomoček zoper krizo, bi si ta list lahko patentiral svoje zdravilo in služil bi danes milijarde. Toda to ne bo tako. Bolje bi bilo, če bi se objavljali inserati takih konsumentov, ki lahko kupujejo; to bi bilo nekaj za krizo. Zato menimo, da taka reklama smešnost gospodarskega položaja.

Zavarovanje postrežnic in hišnic. Po odredbi Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu so od 1. marca 1932 dalje zavarovanju zavezane tudi poročene postrežnice in hišnice, toda le takrat, če je to njihov glavni posel, če za svoje delo zaslužijo nad Din 200.— na mesec, vendar pa samo toliko časa, dokler njihov soprog nima zasluzka radi brezposelnosti, bolezni, vojaščine itd. Urad poziva vse delodajalce, da prijavijo postrežnice in hišnice, ki izpolnjujejo gornje pogoje, v zavarovanje najkasneje do 8. 3. 1932. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Nauk zgodovine. Pod tem naslovom je objavil nedeljski »Slovenec« zanimiv uvodnik, ki se bavi z vzroki propadanja vere in cerkvenega vpliva. Med drugim prinaša tudi take zanimive odstavke: »Cerkev že po svojem nauku ohranja in podpira vse pozitivne, državo ohranjajoče in patriotske elemente. Ni pa njena naloga, da vodi državno politiko, in še

manj, da se angažira za strankarsko ali razredno politiko. Cerkev je nepolitična in svobodna verska organizacija.« Če bi se bili cerkveni krogi že doslej držali tu iznešenih načel, bi jim danes ne bilo treba pisati takih desperatnih člankov.

Poljski poslanik v Beogradu je te dni obiskal Ljubljano. Ljubljanski dnevnik so ob tej priliki prinesli dolge slavospeve bojem Poljske za svobodo oz. osvoboditev izpod velikoruskega, nemškega in avstrijskega jarma.

Nežigosani tisočinarški bankovci od 1. marca t. l. za javni promet niso več veljavni. Zamenjava jih od tega dne dalje le Narodna banka.

»Pregled štampe« preneha izhajati. Kakor nam sporoča »Centralni presbiero« ministrskega predsedništva, preneha dne 1. marca izhajati »Pregled štampe«, ki ga je izdajal imenovani presbiero, in sicer iz razloga štednje.

14. dražba kož divjadi se vrši dne 21. marca t. l. v prostorih Ljubljanskega velesejma. To je druga letošnja dražba »Divje kože«, ki se v tekočem letu ne bo več ponovila. Kdor ima še kaj kožuhovine, naj jo pošlje takoj ali najpozneje do 15. marca t. l. na lovsko prodajno organizacijo »Divja koža«, Ljubljana — velesejem.

Pozdrav brest-litovskim obsojencem je poslala zadnja seja Socijalistične Internacionale, kakor poroča njeno tajništvo. Lansko leto so namreč sklenile poljske opozicijske stranke, na čelu jim kmečka stranka in socijalna demokracija, boj pri volitvah za zmago demokracije na Poljskem. Rzeczpospolita Polska (kakor je uradni naziv Poljske), torej ljudovlada Poljska naj res dopusti ljudstvu vlado in naj prepodi fašistično kliko, ki sili v ospredje. Ustanovil se je volilni blok itd. Vlada je tedaj obtožila voditelje teh strank in tega gibanja ter jih zaprla v trdnjavo Brest-Litowsk. Nedavno se je vršil tudi proces, na katerem so bili obsojeni bivši min. predsednik Witos, minister s. Liebermann, sedem soc. poslancev in še nekaj drugih na več let ječe. V svetovnih listih se je o tem mnogo pisalo. Francoski socijalisti pa so vložili v parlamentu interpelacijo.

Kongres socijalističnih študentov na Dunaju je pokazal lepo napredovanje teh organizacij. V zadnjem letu se je članstvo pomnožilo za 597

Nova volilna zmaga Zveze rudarjev Jugoslavije

pri volitvah delegatov Bratovske skladnice v Zabukovci.

30. januarja smo imeli pri nas volitve v Bratovsko skladnico. Volilnih upravičencev je bilo 353, od teh jih je volilo 286. Poleg liste Zveze rudarjev je kandidirala še lista »Neodvisnih«. To listo so zložili trije (imena zaenkrat še ne objavimo), katerih glavni namen je, da bi uničili našo svobodno strokovno organizacijo. Pravijo pač, da je treba proti svobodni organizaciji ustanoviti nacionalno strokovno zvezo. Prepričali niso nikogar. Ti ljudje so dobili reci in piši od 6 do 15 glasov. Med tem ko so kandidati, ki so kandidirali na listi Zveze rudarjev, dobili po 258 do 271 glasov, tako da je vseh 24 kandidatov, ki so kandidirali na listi Zveze rudarjev, bilo izvoljenih z 90 odst. glasov. Rezultat volitev jasno kaže, da zabukovski rudar ni dostopen za nacionalistične fraze.

in šteje sedaj dumajska zveza socijalističnih vseučilišnikov 3342 članov.

Avstrijski gospodarski patrioti. V Avstriji se bavijo najboljši patrioti s prodajanjem zlata v inozemstvo. V štirih mesecih je oblast zaplenila za dva milijona šilingov, to je za 16 milijonov dinarjev takega blaga. Koliko zlata, dragocenosti in valut je šlo skrivaj v inozemstvo, tega pa avstrijske oblasti ne vedo.

»Vorwärts«, organ socijalnih demokratov v Berlinu, je objavil proglaš strankinega odbora k predsedniškim volitvam, ki končuje z besedami: »Da potolčemo Hitlerja, moramo voliti Hindenburga!«

Hitler — vladni svetnik. Avstrijski častnik napreduje v svojih karjerah. Brunšviška vlada ga je najprej imenovala stražmojstrom pri žandarmeriji, da bi mu s tem zagotovila nemško državljanstvo. Šarža je bila premalenkostna. Zato ga je imenovala brunšviška vlada za vseučilišnega profesorja na tehniki. Te dni pa zopet čitamo, da je postal Hitler vladni svetnik in bo pridružen brunšviškemu poslaništvu v Berlinu, kjer bo zastopal izključno brunšviške gospodarske interese. Na drugi strani pa trdi vlada, da že 1. aprila opusti poslaništvo v Berlinu. — Radovedni smo, po kakšnem merilu meri brunšviška vlada Hitlerjeve sposobnosti. Imenovanje bo menda le krinka.

Brüning nima v Reichstagu posebno velike večine. Pri glasovanju o nezaupnici, ki so jo predlagali nacionalni socijalisti, je bila ista z 289 proti 264 glasovom odklonjena. Ka-

Izkoristite ugoden nakup ostankov v **TEKSTILBAZARJU v Mariboru** / Ostanki, meter po Din 6.—, 7.—, 8.—, 9.— in 10.—.

Angelo Cerkevnik:

ROSA.

(Povest.)

Rosa je bila v tistem trenutku resnično lepa. Bojo se je začudil.

— Rosa, tako si lepa, tako zelo si lepa. Le vera v Tanjino lepoto me je mogla tako dolgo slepiti.

Bolesten občutek je Rosi zvedril opojne misli.

— Vera v Tanjino lepoto, Bojo? Ali ne bo isto z vero v Rosino lepoto?

— Ali dvomiš, Rosa, preden si mogla popolnoma užiti in do dna izpiti sladkost prvega poljuba?

— Dvomim, Bojo.

— Zakaj, Rosa, zakaj? Ali nisem bil nekaj tam ob motni reki rekel, da bi hotel obe ... slišiš, obe?

— Res je, a jaz bi hotela, da bi jutri stala Tanja svobodno pred teboj, da bi pred tebe pokleknila, da bi te prosila oduščanja in pozabljaja. Kaj bi storil, Bojo?

Bojo se je te misli prestrašil, ta predoba je bila mnogo presilovita, da bi jo mogel zakriti s kakšno plitko lažjo. Rosi naj bi lagal? Prečudovito dobra in lepa je bila, da bi se ji bil mogel zlagati!

Ljubil je res — obe.

— Rosa, oprost, če ti bom na to vprašanje odgovoril šele jutri, šele prihodnji teden, morda šele čez leto in dan — morda pa celo ob svoji smrtni uri.

V. Na tisto vprašanje ji ni odgovoril nikdar. Poročila sta se še pred razpadom monarhije dvoglavega orla.

Zivela sta zadovoljno in sta bila drug nasproti drugemu do skrajnosti odkritosrčna, da si Bojo bil včasih silno težko odkritosrčen celo nasproti sebi samemu.

Mnogokdaj je zasanjal v daljno preteklost in Tanja se je razrasla v njegovih mislih, kakor se razlijejo solčni žarki ob vzhodu preko širne morske gladine. Mučila ga je zavest, da misli na Tanjo poleg žive, tako dobre Rose.

— Rosa, danes sem zasanjal o zemlji, ki sem jo vzljubil nad vse, o zemlji, ki se mi zdi edina prava domovina. Da, o Rusiji! Saj smo prišli iz daljnih ruskih step, nepreglednih planot pred dolgimi stoletji! Ali ni v tem čudnem hrepenenju ljubezen izpred tisočletja? Ali ne potrjuje to čuvstvo tvoje vere v ljubezen, ki se vrača, kakor se vrača zemlja vedno na isto mesto?

— Tudi mene včasih poseti hrepenenje severnih snežnih belin, tudi mene včasih objame želja tihega, neizmerne občutja samote. Misel na te pa mi je odkupnina za vse želje, ki se ne morejo in ne smejo vtelesiti.

— Na njo mislim včasih, Rosa, na Tanjo. Misel pride sama; kakor tat se prikraje, kakor nasilno valovje razbičanega spomladanskega hudournika iz ozkih gorskih vdolbin v širne planjave prihrumi misel o Tanji ... in me muči ... Tako me muči ... zavoljo tebe, Rosa ... Bojim se, da te trpinčim, Rosa.

Nežno in žametasto je odgovorila Rosa:

— Naj te misel zavoljo mene ne muči! Naj

te misel, ki bi utegnla ukrasti ti samo en sam trenutek lepih sanj o Tanji, ne zalezuje. Svoboden si, Bojo! Človek si! Svoboda misli, vere, upanja, svoboda ljubezni je najvišje, kar je človek do danes mogel posvetiti, je najvišja človeška dobrina ... Umazana in sebična bi bila, če bi hotela kratiti ti svobodo tvoje notranjosti. In neumna bi bila, kajti predobro se zavedam, da ni ljubezni brez podstavke široke notranje svobode ... samo mnogo, mnogo svobode bo rodilo veliko ljubezen.

Daleč na obzorju se je pogrezala v nepregledne ruske stepe rdeča solčna obla. Zamaknjena sta stala ob reki ter zrla na solnce, ki je hkratu božalo z rdečimi žarki drobno dekle Tanjo ...

— Solnce, solnce ... ali mi ne prinašaš njene misli — katete —

V tistem hipu mu je bilo tako samo ob sebi umevno, da je vse v naravi le živa geometrija, da so solnce, zvezde, brezštevilna nebeška telesa le žive geometrijske točke, misli sprejemajoči in — po zakonih geometrije — misli obdajajoči aparati ...

Ali ne kopicijo tisočera solna tisočero in tisočero misli v bog ve čigavih možganih in v srcih bog ve koga? Ali ne govori iz malega sprejemnega in oddajnega aparata — iz malega možganskega ustroja vtisk tisočerih, vtisk iz drugih svetov, vtisk iz preteklosti in pravadnine, vtisk za komaj sluteno bodočnost?

Poslal je poljub rdečemu solncu za — Tanjo ...

(Dalje prihodnjič.)

kor običajno so tudi topot vprizarjali naciji svoje kravale.

Zatiranja poljskih Ukrajincev bo vendar-le konec. Iz Lvova poročajo, da je poljska vlada sklenila omiliti svoje postopanje proti Ukrajincem, ki jih je Poljska ob prevratu dobila nekaj milijonov v Galiciji in Voliniji. Z boji za kulturno in gospodarsko avtonomijo so Ukrajinci dosegli zapiranje svojih šol, katerih je poljska vlada zaprla 3000, poljskih društev, z drugo ter so si nakopali na glavo vojaške kazenske ekspedicije, ki so jih morali Ukrajinci vzdrževati na lastne stroške s kontribucijami in rekviriranjem. Ukrajinci so apelirali na Društvo narodov ter na svetovno javnost ter naglašali, da naj si Poljaki pokličejo v spomin dobo pred 1918. letom. Zdaj bo pa torej tudi ukrajinski živelj lahko svobodno zadržali...

Trockij je zaprosil za čehoslovaški vizum zase in za svojo družino v svrhu lečenja v čeških toplicah. Dovoljenje za bivanje je dobil pod pogojem, da se po končanem lečenju zopet vrne v Turčijo.

25 milijonov dolarjev za japonsko propagando. Pariško časopisje je pričelo z ozirom na vojne dogodke v Šanghaju naenkrat pisati o Japonski sovražno.

Trideseturni teden. Ravnateljstvo številnih kovinskih tovarn industrijskega okrožja Auzin na Francoskem je uvedlo zaradi krize 30 urni teden. Izgubili so pa obenem vsi inozemski delavci, razen belgijskih, delo. Do nedavna je bila v tem ozemlju zaposlenih 250.000 delavcev iz Poljske.

Strašno ljudsko klanje so vprizarili Japonci pri zavzetju Kiangvana pri Šanghaju. Na tisoče civilnih oseb, moških, žensk in otrok, so zgnali skupaj in jih nato dobesedno pokosili s strojnimi. Baje kot kazeno zato, ker so civilisti pomagali kitajskim vojakom.

Ruski belogardistični general Semjonov se mudi točasno na Japonskem, kjer se pogaja z vlado o organiziranju posebne ruske emigrantske armade v Mandžuriji, s ciljem, da odtrga ruski Daljni vzhod in ustanovi posebno belorusko državo kot bazo za nadaljnje operacije proti sovjetom. V Mukdeni in Parizu se vrše tudi pogajanja, po katerih naj bi se omogočilo v Evropi živečim ruskim emigrantom, da odpotujejo v Mandžurijo. Moskovsko časopisje prinaša uradni proglas, da je radi oživljenega gibanja ruskih emigrantov v Mandžuriji sovjetska vlada prisiljena svoje vojaške sile na Daljnem vzhodu pomnožiti.

Nov polet v stratosfero pripravljajo v Leningradu za prihodnje leto. S posebnim balonom se nameravata dva sovjetska inženjerja dvigniti 20.000 m visoko.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru daje vsemu cenj. članstvu kakor tudi vsemu občinstvu Slovenije z ozirom na nepravilne pri »Kmetijski eksportni zadrugi« v Mariboru in pri »Vzajemni pomoči« v Ljubljani, ki so vzbudile o redu celo dvome o nadaljnjem obstoju našega društva, v njih pomirjenje na znanje izvleček iz zapisnika o uspehu revizije stanja našega podpornega društva, ki jo je izvršilo dne 13. febr. 1932 predstojništvo mestne policije v Mariboru ob sodelovanju gg. dr. Savojca Ladislava, ravnatelja zavarovalne družbe »Triglav« v Ljubljani in Zolgerja Zvonka, ravnatelja zavarovalne družbe »Fenix« v Ljubljani.

O izvršeni reviziji sta podala omenjena gospoda na kratko sledeče strokovnjaško mnenje:

»Celotno poslovanje in organizacija napravi na prvi pogled jako dober in soliden utis. Društvu predseduje od ustanovitve notar g. dr. Ivo Sorli, posle pa vodi upokojeni učitelj g. Zinauer. V pisarni je zaposlenih 17 pis. moči z zmernimi mesečnimi plačami.

Knjigovodstvo je v vzornem redu, in to tako glede evidence članov kot denarnega poslovanja. Pri skonciranju izkazuje blagajna Din 14.985,55, poština hranilnica Din 64 tisoč 867,—, pri Ljubljanski kreditni banki in desetih različnih hranilnicah in denarnih zavodih znaša imovina Din 492.016,—, skupna likvidna sredstva torej Din 571.868,55. Poleg tega ima društvo za Din 25.000,— kurzne vrednosti državnih papirjev ter dobro opremljene 4 pisarniške prostore.

Poslovanje je organizatorično in manipulatorno jako pregledno in v vzornem redu.

Zopet grd denuncijant iz Maribora.

Vlom v mesnico — komunistični letaki.

Poročali smo pred tedni, da so bili aretirani radi suma hudodelstva komunistične propagande in oddani v zapore mariborskega okrožnega sodišča delavci Švajkhofer Ivan, Sagmeister Rudolf in Raspotnik Anton. Od takrat naprej se je vodila temeljita preiskava, ki pa je ugotovila sledeče:

Ključavničarski pomočnik Ivan Švajkhofer, ki je bil nič manj kot 13krat predkaznovan radi tatvine in enkrat po zakonu o zaščiti države, je svoj priljubljeni posel tatvine izvrševal tudi na Silvestrovo preteklega leta. Proti jutru je prišel Švajkhofer na Pobrežje in hotel vломiti v mesnico Jožefa Križanec, mesarja iz Maribora, ki ima pri gostilni Lederhas na Pobrežju svojo mesnico. Ko je že razdril mrežo na vratih in ravno odpiral s ključji vrata mesnice, pa so Švajkhoferja zasačili in iz gostilne sta prišla med drugimi tudi delavca Rudolf Sagmeister in Anton Raspotnik pomagat ujeti vlomilca Ivana Švajkhofera, pri katerem so našli tuji ključ in kladivo in so ga nato izročili orožnikom. Ko je bil Švajkhofer aretiran, pa je osumičil Sagmeistera in Raspotnika, da ju je videl tisto noč po Pobrežju razmetavati komunistične lepake, katere so res našli na Silvestrovo raztrošene po Mariboru in Pobrežju. Preiskava je dognala, da si je Švajkhofer, ki se je potem izdal tudi za policijskega konfidenta in preganjalca zločincev, glede komunističnih lepakov gladko izmislil, da bi se maščeval nad onimi, ki so mu preprečili vlom v mesnico. Državni tožitelj pri sodišču za zaščito države je prejšnji teden proti Sagmeisteru in Raspotniku postopanje ustavil, medtem ko je Švajkhofer ostal še naprej v zaporu, da se bo zagovarjal pred sodiščem radi vroma v mesnico ter lažnjivega sumničenja napram Sagmeisteru in Raspotniku. Medtem pa je Švajkhofer v preiskovalnem zaporu že zopet med drugimi aretiranci »odkril« »nove komuniste«.

Ljubljana.

Poneverba v Strojnih tovarnah v Ljubljani. V kazenski zadevi zaradi poneverbe v Strojnih tovarnah je deželno kot apelacijsko sodišče razsodbo proti Florjančiču razveljavilo. Florjančič je bil obsojen na 14 mesecev ječe. Pritožil se je njegov zagovornik dr. Oblak. V doglednem času se bo torej vršila nova glavna razprava proti Strikbergerjevi, Govekarju in Florjančiču. Pritožno sodišče je reklo, da njegova krivda ni zadostno dokazana in se mora izvesti proces v celoti proti obtožencem.

Maribor.

5% redukcija plač železniških delavcev je hud udarec za vse prizadete, ker so bile že prejšnje mezde skrajno nizke ter zdaleka niso odgovarjale draginji življenjskih potrebščin. Pri izplačilu mezd minuli pondeljek pa so delavci po večini dobili komaj po par sto dinarjev izplačanega zasluzka; veliko jih je pa prejelo le prazne izplačilne ovoje. Poleg 5% nega odtegljaja za 2 oziroma 3 mesece nazaj, je bil to pot odtegnjen tudi kuluk in pa običajni vsakomesečni odtegljaj za davek na ročno delo, bolniško blagajno, penzijski sklad itd. Savez železničarjev Jugoslavije je takoj, ko je zaznal, da se bodo plače reducirale, poslal deputacijo na merodajna mesta v Beograd, da intervenira v prilog prizadetega železniškega osebja. Redukcija plač se namerava baje izvesti tudi pri nastavljenemu osebju.

Lepo uspeli sestanki privatnih in trgovskih nameščencev. V petek, dne 26. februarja, se je vršil v predavalnici Delavske zbornice dobro uspeli sestanki trgovskih in privatnih nameščencev. Sestanku je predsedoval podpredsednik tukajšnje podružnice ZPNJ Vrisk; s. Petejan pa je raztolmačil posamezne važne člene novega obrtnega zakona, ki stopi dne 9. t. m. v veljavo. Posebno pa se je bavil z namero industrijske zveze oziroma trgovskega gremija v Ljubljani, ki je razposlal znano okrožnico, da naj podjetja vsem svojim dolgoletnim nameščencem odpovedo službe, preden stopi novi obrtni zakon v veljavo. S to namero so nekateri podjetniki hoteli izigrati ugodnosti, ki jih predvideva novi obrtni zakon za uslužbence, kateri so že več let uslužbeni pri enem podjetju. To ravnanje posameznih podjetnikov je nov dokaz, da bodo privatni nameščenci le strnjeni v svoji enotni strokovni organizaciji zamogli uspešno braniti svoje interese. V imenu Zveze bančnih uradnikov je govoril predsednik tuk. podružnice Skaza, ki je izjavil, da se bančni uradniki pridružujejo protestom privatnih in trgovskih nastavljenecv. O zaposlitvi inozemskih nameščencev in upokojencev je nato govoril v nemščini tehnik Derganc. S tem vprašanjem se je bavil tudi s. Pelikan, ki je zlasti naglašal potrebo izvajanja 8 urnega delovnika, s čemer bi bilo pomagano številnim brezposelnim. Po s. Petejanu predlagana resolucija, s katero se mariborski trgovski in privatni nameščenci izrekajo solidarni z zahtevami ljubljanskih tovarišev, je bila soglasno sprejeta. Pri točki slučajnosti so se obravnavala še nekatera vprašanja, nanašajoča se na zadržanje posameznih delodajalcev napram svojim uslužbencem, ki iste mnogokrat smatrajo za brezpravno rajo, kar pride zlasti pri nekaterih podeželskih trgovcih do izraza. S pozivom na solidarnost vseh nameščencev je predsednik zaključil zborovanje.

Schichtov

RADION pere sam

- A. Rastopi Radion v mrzli vodi.
- B. Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut
- C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 1/32

in... hitrejšje

Zanimivo predavanje »Svobode«. »Svoboda« priredi v sredo, 2. marca, v dvorani Delavske zbornice, Sodna ul. 9/II., predavanje o zgodovini Maribora. Predaval bo prof. Baš. ki je pravi dober poznavalec zgodovine našega mesta. Delavci in delavke, pridite v čim večjem številu, da se seznanite s kulturno in socialno zgodovino Maribora! — Odbor.

Predavanje društva »Ogenj«. Društvo »Ogenj« v Mariboru priredi v soboto, dne 5. marca ob pol 20. uri v kinu »Apolo« vstopnine prosto predavanje s skioptičnimi slikami o temi »Moderno sežiganje mrličev«. Predavatelj pride iz Graza.

Občni zbor Glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev se bo vršil v nedeljo, dne 6. marca t. l. ob 15. uri v zgornji dvorani hotela »Orel«. Članstvo se naproša, da se občne zboru polnoštevilno udeleži.

Zopet samomor. V zadnji številki našega lista smo poročali, da so se v minulim tednu v teku dveh dni izvršili kar 3 samomori v Mariboru. V soboto pa se je izvršil še četrti, in sicer si je proti večeru v svojem stanovanju v Smetanovi ulici pogrnala kroglo v glavo 26 letna Pavla Kaisersberger. Obupana mladenka je bila po poklicu frizerka in je bila poznana kot zelo marljiva delavka. Kakor po večini ostali samomorilci pa je tudi Kaisersbergerjeva omagala pod silo današnjih življenjskih prilik ter nasilno končala svoje mlado življenje.

60 letnico svojega rojstva obhaja te dni dr. Josip Tominešek, ravnatelj mariborske klasične gimnazije.

Repertoar mariborskega gledališča. Torek, 1. marca ob 20. uri: »Dijak-prosjak«. Ab. B. Sreda, 2. marca: Zaprti. — »Trije vaški svetniki« na mariborskem odru. Kot naslednja dramska premijera se uprizori v najkrajšem času sijajna veseloirga iz kmečkega življenja »Trije vaški svetniki«.

SRECKE državne razredne loterije se dobe sedaj tudi v štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg 6. Sodrugij, tam jih kupujte!

Ptuj.

Dramatični odsek »Svobode« priredi v nedeljo, dne 6. marca, ob 15. uri v mestnem gledališču Stolberjevo veseloirgo »Štari grehi«, s katero se bodo naši igralci predstavili občinstvu pod novo režijo s. Berjaka. Svobodaši, na delo, da bo udeležba polnoštevilna! Družnost!

Studenci pri Mariboru

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek, dne 3. t. m., ob 19. uri predava g. dr. Vilko Marin o spolnih boleznih. Predavanje bo spremljal film in je namenjeno samo za žen-

ske. Mladoletnim pod 16 let ni dovoljen vstop.

Zabukovca.

Redni letni občni zbor podružnice Zveze rudarjev Jugoslavije se bo vršil v nedeljo, dne 6. marca, ob pol 4. uri pop. Dnevni red: poročilo funkcionarjev in volitev novega odbora ter razno. Občni zbor se vrši v prostorih s. Ivana Zupanca.

Predavanje »Svobode«. V nedeljo, dne 6. marca, ob pol 10. uri dopoldne bo skioptično predavanje. Predmet: »Racionalizacija dela in delavstvo«. Predava prof. Teplý iz Maribora.

Jesenice.

Popravek. V sredo, dne 24. febr. t. l., se je dogodila v članku »Jeseniške delavske žene za rešitev krize« na str. 4 neljuba tiskovna pomanjka, ki izpreminja smisel stavka in bi lahko dovedla koga do nezaželjenih domnevanj. V 11. vrsti 4. stolpca je napisano: Tudi glavni zaupnik s. Mohorič je naglasil dejstvo, da so imele žene stokrat več uspehov kakor pa moški. To ni prav, nego bi se moralo glasiti — tokrat, torej to pot so imele več uspehov. To naj naši čitatelji popravijo.

Delavski sport.

Poslovilni večer. V nedeljo, dne 21. februarja, se je vršil poslovilni večer, kate-rega je priredil SK »Svoboda« svojemu odhajajočemu članu S. Milosavljeviću, ki je moral iz Maribora iskat zasluzka drugam. Sodr. Milosavljević je za časa svojega bivanja v Mariboru posvetil ves svoj prosti čas v procvit SK »Svobode«. Neumorno je pridobival in izobraževal delavsko mladino za SK »Svoboda« ter si znal pridobiti kot le malokdo zaupanje med svojimi sportnimi tovariši. Moštvo SK »Svobode« mu je ob slovesu podarilo skromno darilo v spomin. Sodr. Milosavljević pa je obljubil, da bo tudi v bodoče in v novem kraju ostal zvest ideji delavskega sporta.

Gostovanje SK »Svobode« v Celovcu. SK »Svoboda« Maribor je povabil ob velikončnih praznikih v Celovec, kjer bo odigral prijateljsko tekmo s tamošnjim delavskim sportnim klubom. SK »Svoboda« bo to pot prvič gostoval v inozemstvu.

Uredniški kotiček.

Dobla vas. L. M. Srečka ratne šteje ser. 4181 br. 258 še vedno ni izžrebana.

Ugine. Pomotoma smo knjižili cel znesek za naročnino. Knjige »Čankarjeve družbe« vam bomo sedaj takoj poslali.

Nabirajte člane

za Čankarjevo družbo. Za 20 Din dobi vsak član 4 lepe knjige.

!! PONOVRNO ZNIŽUJEMO CENE !!

Trudimo se na vso moč, da omogočimo nabavo obutve vsem stanovom celo za polovico dosedanje cene. Ne samo obutvi, temveč tudi nogavicam smo znižali cene, da bi s tem postregli še več in še popolneje. Znižujemo cene. Odstranjujemo nezaposlenost. Pomagamo kupovalcem. Podpirajte naše delo.

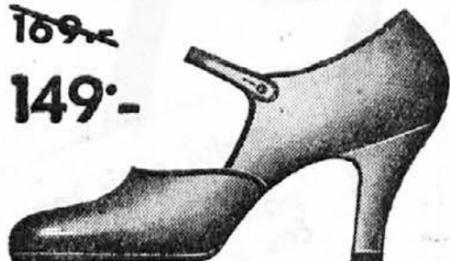
Preglejte naše nove cene!

89.-
69.-

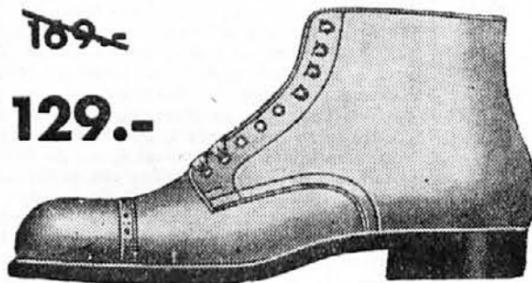
Vrsta 2842-05
Če ima otrok nove čevlje, gre ponosen v šolo. Zato smo napravili te čevlječke iz najfinejšega laka ali boksa velikosti 27-34 samo za Din 69.—, da jih lahko vsakdo kupi.

109.-
149.-

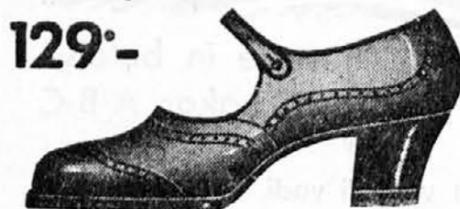
Vrsta 9875-03
Soliden in eleganten čevljev iz laka, potreben vsaki dami za na ulico in družbo. Znižana cena na Din 149.—.

109.-
129.-

Vrsta 3967-22
Udoben čevljev široke oblike iz močnega boksa z zbitim usnjatim podplatom ali z gumijastim podplatom za isto ceno. Prej par Din 169.—, sedaj samo Din 129.—.

149.-
129.-

Vrsta 2945-11
Čevlji iz črnega boksa. Praktični in elegantni. Ravnotaki iz laka za nedeljo in praznik za ceno Din 149.—.

109.-
149.-

Vrsta 3635-18
Za na trg in mesto ter za vsakodnevno nošenje rabite te udobne čevlje na zadržo z nizko peto.

229.-
199.-

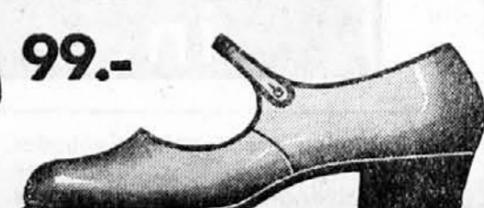
Vrsta 9637-21
Eleganten, soliden čevljev iz finega boksa v črni ali rjavi barvi z usnjatim podplatom za Din 199.—. Iz laka znižana cena od Din 229.— na Din 199.—.

109.-
149.-

Vrsta 1845-01
Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto, ravnotaki in brez zaponke samo za Din 149.—, iz semiša za Din 169.—.

99.-

Vrsta 3945-03
Za vsakodnevno rabo praktičen, lahek in udoben čevljev iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

69.-

Vrsta 2947-00
Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Otroške štev. 22-26 Din 39.—, štev. 27-34 Din 49.—, ženske štev. 35-38 Din 59.—, Moške štev. 39-46 Din 69.—.

Rata

ZENSKÉ NOGAVICE:

Bemberg	prej Din 49.—
	sedaj Din 35.—
Svilene	prej Din 35.—
	sedaj Din 25.—
Flor	prej Din 25.—
	sedaj Din 19.—
bombažne	prej Din 15.—
	sedaj Din 9.—

MOSKE NOGAVICE:

Svilene	prej Din 25.—
	sedaj Din 15.—
Flor	prej Din 15.—
	sedaj Din 9.—
Iz sukanca	prej Din 9.—
	sedaj Din 7.—
Otročje po velikostih, po Din 8.—, 10.—, 12.—	
Zlice za obuvanje	Din 3.—
Fina krema v skatljicah	Din 4.—
Gamaše za gospode	Din 19.—
Kljukica za zapenjanje	Din 1.—
Kopita za obutev	Din 12.—
Krpa za čiščenje	Din 4.—

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni**
— 14 karatno originalno ameriškansko

zlato nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev**.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio welt“. Naroča se Administration der „Radio welt“ Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Šolske torbice, aktovke, kovčeki, preobleke za kovčke, damske torbice, denarnice, pasovi itd. Istotako tudi poceni popravila v novo otvoreni torbarni

JOSIP KARLO,
MARIBOR, Kopalniška ulica šte. 2
(Scherbaumov paviljon).

Razno manufakturno blago, perilo, obleke za moške in dečke, pletenine etc. priporočila po jako nizki ceni tvrdka

KARL JANČIČ
Maribor, Aleksandrova c. 11

Usnjate rokavice v veliki izbiri

tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki

Marija Sieber,
Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

šivalne stroje, gramofone, otroške vozičke, kolesa

popravlja **JUSTIN GUSTINČIČ**,
mehanična delavnica, Maribor,
Tattenbachova ulica 14.

Pletenine, stezniki, tudi jenski in kozmetični predmeti, potrebščine za otroke, nogavice, rokavice, ročna dela in krojaške potrebščine.

FRANC ŠKOF,
Maribor, Aleksandrova cesta 23.

Papirnica Ljudske tiskarne
Maribor, Slomškov trg št. 6.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih.

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Naročajte in širite „Del. Politiko“.

Nalagajte svoje prihranke

v štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg šte. 6.

Posojila dajemo po ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 6 1/2% proti trimesčni odpovedi.